

14.- PROPOSTA D'APROVACIÓ DE LA MOCIÓ DELS GRUPS COMARCALS PER A LA MILLORA DE LA MOBILITAT EN TRANSPORT PÚBLIC URBÀ AL BAIX EMPORDÀ. Aprovació (A120.1 0001/2025)

Vista la moció del Consell Comarcal del Baix Empordà presentada per registre d'entrada en data 19 de febrer de 2025 i número de registre 1518/2025 en la que insta als Ajuntaments de la comarca a sumar-se a la iniciativa aprovant-la en els seus respectius plens municipals, la qual es transcriu literalment:

Exposició de motius:

El Baix Empordà és una comarca formada per 36 municipis, amb nuclis de població molt compactes i d'altres de disseminats, amb un ampli rang d'habitants, que van dels 20.000 al centenar. Zones rurals i urbanes. Ciutats i pobles referents turísticament. Zones d'interior i zones de platja. Zones amb granges i camps de conreu i zones amb centres comercials. Polígons industrials i zones boscoses. Tenim parcs naturals i zones PEIN.

Al Baix Empordà moltes ciutadanes i ciutadans veuen com els seus centres de treball, d'estudis, sanitaris, d'activitats esportives, lúdiques o culturals es troben en municipis veïns o fins i tot en altres comarques.

Així mateix, els estudiants han de desplaçar-se a altres centres de la comarca per cursar els estudis postobligatoris, i la Universitat de Girona (UdG) és el centre de referència per als joves que volen continuar amb els seus estudis superiors.

Els serveis de salut on la població és atesa en un primer nivell assistencial també impliquen desplaçaments importants per a la ciutadania. Els centres d'atenció primària es localitzen a les poblacions de referència, i agrupen molts municipis del seu entorn, i el centre hospitalari de la comarca és l'Hospital de Palamós. Això fa imprescindible que la població pugui accedir al sistema de salut amb puntualitat, tant per a visites mèdiques regulars com per a tractaments o processos de recuperació. S'ha de vetllar per a l'accessibilitat de la població als serveis socio-sanitaris.

Tot i la riquesa i diversitat de la nostra comarca, el sistema de transport públic actual no respon de manera eficaç a les necessitats de desplaçament de la ciutadania, ja sigui en termes de cobertura, freqüència o qualitat del servei. És una mancança històrica que tenim. Hem de revertir-ho, utilitzant totes les vies que tenim a l'abast.

La millora de la mobilitat en transport públic al Baix Empordà no només facilitarà els desplaçaments quotidians, sinó també els dels ciutadans que ens visiten. I contribuirà a la sostenibilitat ambiental i a una major cohesió social. És imprescindible que les autoritats competents prenguin mesures per garantir un sistema de transport eficient, accessible i integrat per a tothom. A més, la integració del Baix Empordà dins l'ATM de Girona, la millora de les connexions amb el transport ferroviari, així com la renovació de la flota de vehicles i l'adaptació als horaris educatius, seran fonamentals per garantir una mobilitat fluida i sostenible a la comarca del Baix Empordà.

Pel que fa al transport públic, l'aposta del Consell Comarcal del Baix Empordà és aconseguir multiplicar el servei a la comarca i millorar els preus dels trajectes per fer-los atractius respecte del cotxe, del qual es té una dependència molt alta. L'objectiu no és la millora de transport públic en si mateix, l'objectiu és transformar el sistema de mobilitat de la comarca (actualment les famílies tenen 2 vehicles o més, o bé tot el contrari i estan molt limitades), fer-lo descarbonitzat, compartit i competitiu amb els cotxes.

AJUNTAMENT DE SANTA CRISTINA D'ARO

L'Àrea de Sostenibilitat i Acció Climàtica, conjuntament amb l'Oficina de Transició Energètica del Baix Empordà, té el propòsit i l'encàrrec polític d'abordar els reptes de mobilitat de la nostra comarca. Mobilitat a peu i en bicicleta, que el transport públic guanyi terreny al transport individual i l'electrificació del parc de vehicles.

En paral·lel i fruit d'aquesta voluntat del Consell Comarcal, l'any 2021 es va crear la Taula de la Mobilitat del Baix Empordà. La Taula és l'òrgan de consulta i participació en l'àmbit de la mobilitat a la comarca, i té com a finalitat impulsar la millora i la transformació cap a una mobilitat sostenible a escala supramunicipal, on són necessaris acords més enllà dels límits dels termes, i calen llocs de trobada per compartir visions i planificar accions, la Taula és la resposta a tot això.

Aquest mes de gener es va celebrar una trobada amb els síndics de Sant Feliu de Guíxols i de Cruïlles, Monells i Sant Sadurn de l'Heura, la síndica de Palamós i el defensor del ciutadà de Palafrugell, on es van posar sobre la taula mancances en la mobilitat comarcal. Es va coincidir totalment amb els punts tractats, i vam rebre posteriorment l'informe de la Sindicatura de Greuges del Baix Empordà, on ens exposen els motius i ens presenten una sèrie de recomanacions amb relació al transport públic interurbà a la comarca.

El govern del Consell Comarcal del Baix Empordà comparteix la totalitat de l'informe en què se'ns insta en tres punts que ja formen part dels reptes actuals.

Tenint en compte tot això, així com l'aplec de queixes recollides entre la ciutadania, es constata que la falta d'un sistema de transport públic integrat i eficient és una de les principals problemàtiques que afronta la comarca. Així mateix, les mancances en les connexions amb altres territoris i l'absència d'horaris adaptats a les necessitats de la població, agreugen aquesta situació.

Amb tot això, i amb el coneixement que tenim de la situació actual, exposem els **següents punts a millorar**:

1. **Model de transport públic ineficient.** Tenim la necessitat d'un estudi profund per ajustar l'oferta a la demanda real de la comarca i crear un sistema de transport que sigui sostenible, accessible i econòmic. Dissenyar el servei de transport públic per carretera és totalment essencial a la nostra comarca.
2. **Cobertura insuficient del servei:** moltes zones rurals del Baix Empordà no tenen una connexió de transport públic regular, fet que dificulta la mobilitat dels seus habitants, especialment els més vulnerables, persones grans, joves estudiants, etc., situació que obliga a recórrer al vehicle particular.
3. **Falta de freqüència i d'horaris adaptats:** els horaris dels transports públics no s'ajusten a les necessitats de la població, especialment en horaris laborals, d'estudis o durant els caps de setmana, quan la demanda és més alta, i afegint-hi, per exemple, l'increment de població i de mobilitat en les zones turístiques.
4. **Inexistència d'una xarxa integrada:** alguns municipis estan connectats per transport públic, però no existeix una xarxa integrada entre les línies, el que dificulta fer desplaçaments entre diferents pobles i municipis de la comarca.
5. **Falta de vehicles adaptats per a persones amb mobilitat reduïda:** moltes persones amb mobilitat reduïda tenen dificultats per utilitzar el transport públic, ja que no hi ha suficients vehicles adaptats per a les seves necessitats.
6. **Accessibilitat limitada:** algunes parades de transport públic no són accessibles per a persones amb mobilitat reduïda, la qual cosa discrimina una part de la població.

7. **Falta de conscienciació ambiental:** l'ús del transport públic actualment és molt baix, i no es fa prou èmfasi en els avantatges mediambientals d'aquest tipus de mobilitat, en un context de lluita contra el canvi climàtic. Treballar per un servei públic a la comarca on es pugui viure utilitzant el transport públic exclusivament. Un bon servei, dimensionat, que doni resposta també amb criteris de sostenibilitat, de respecte i protecció del medi ambient.
8. **Connexions insuficients amb les parades de tren més properes:** moltes poblacions del Baix Empordà tenen dificultats per accedir de manera còmoda i eficient a les estacions de tren més properes. Aquesta falta de connexió entre el transport públic i el servei ferroviari dificulta la mobilitat intermodal i redueix l'ús del tren com a mitjà de transport. El tren és un mitjà de transport inexistent al Baix Empordà.
9. **Desajust entre els horaris del transport públic i els horaris dels trens a les estacions de Caldes de Malavella i Flaçà:** molts usuaris han de perdre molt de temps esperant la connexió amb els trens perquè les freqüències i horaris dels autobusos no quadren amb els dels trens, fet que dificulta la mobilitat eficient. Hi ha trens que arriben a aquestes estacions, però per horaris no hi ha opció de combinar-ho amb bus per arribar a les poblacions de residència o referència.
10. **Connexió insuficient amb l'aeroport de Girona:** l'aeroport de Girona és un punt clau tant per al turisme com per a la mobilitat de la ciutadania en general. No obstant això, la connexió amb el transport públic des del Baix Empordà a l'aeroport és limitada i no sempre coincideix amb els horaris de vol. Millorar aquesta connexió és essencial per facilitar l'accés a l'aeroport i afavorir la competitivitat de la comarca. Hem d'aconseguir que els visitants que arriben fins a l'aeroport amb aquest mitjà de transport col·lectiu, pugui arribar fins a la seva destinació, també amb un mitjà de transport col·lectiu.
11. **Horaris de transport públic no adaptats a les necessitats educatives:** molts estudiants, especialment aquells que han de desplaçar-se a centres de formació professional o batxillerats específics, no poden utilitzar el transport públic actual perquè els horaris no coincideixen amb les seves classes. Això afecta especialment la joventut que depèn del transport públic per a la seva formació. Les famílies han d'acabar tirant del vehicle particular o fer ús d'un vehicle compartit, també privat.
12. **Eficiència energètica dels vehicles de transport públic:** la flota de vehicles actual és antiga, poc respectuosa amb el medi ambient i sovint incòmoda per als usuaris. És necessari renovar la flota de busos per incorporar models més sostenibles i eficients.
13. **Mercats setmanals com a punts estratègics de mobilitat:** els mercats setmanals de referència en diversos municipis del Baix Empordà són moments clau per a molts habitants de la comarca, ja que aprofiten aquestes jornades per fer les seves compres i encàrrecs setmanals. En aquests dies, la demanda de transport públic és elevada i és fonamental que la freqüència dels serveis es vegi augmentada per cobrir aquestes necessitats de mobilitat.
14. **Dependència del vehicle privat i del transport públic:** actualment, moltes famílies compten amb dos o més vehicles per a desplaçar-se, però d'altres no en tenen cap. Això genera una forta dependència dels vehicles particulars, per una banda, i del transport públic, per altra banda. La manca d'una xarxa eficient de transport públic pot portar moltes persones a sentir-se obligades a utilitzar el seu vehicle privat per moure's, i a incrementar les emissions de CO₂ i la saturació de les carreteres. Per tant, és fonamental garantir que el sistema de transport públic sigui una alternativa viable i atractiva per a tothom.
15. **Millorar la seguretat i les condicions de les parades de transport públic:** actualment, moltes parades de transport públic es troben directament al voral de la carretera, i posen en perill la seguretat dels usuaris, que estan exposats compartint xarxa viària amb vehicles en moviment. A més, algunes d'aquestes parades queden lluny dels nuclis habitats, altres no compten amb marquesines, fet que deixa les persones usuàries a l'exposició de les inclemències meteorològiques (pluja, sol, fred, etc.). A més, hi ha

AJUNTAMENT DE SANTA CRISTINA D'ARO

parades que no disposen d'il·luminació adequada, la qual cosa genera un sentiment d'inseguretat, especialment a les hores nocturnes.

- 16. Potenciar el transport públic existent a les ciutats de la comarca.** Tenim ciutats com Palafrugell, Torroella de Montgrí i l'Estartit, Palamós, la Bisbal d'Empordà, Calonge i Sant Antoni, Sant Feliu de Guíxols per esmentar-ne algunes, que es on es generen més viatges interurbans d'usuaris residents i també trajectes amb recorreguts que donen servei a les persones que ens visiten durant els seus períodes de vacances. S'ha d'apostar per ampliar la xarxa existent, i també fer vies més ràpides des de les principals ciutats del Baix Empordà cap a les ciutats de referència a la província, perquè els trajectes siguin eficients. Per exemple, si cada bus que surt de Palafrugell o Palamós ha de passar per 20 pobles amb les corresponents parades abans d'arribar a Girona, el trajecte no és eficient, ja que els usuaris han d'invertir 2 hores i no és viable. Si es té una altra opció, una vegada més l'alternativa és el cotxe particular, on la majoria de vegades els desplaçaments són individuals. S'ha de revertir aquesta situació.

Propostes de resolució:

Davant d'aquesta situació, proposem a la Generalitat de Catalunya les següents mesures per millorar la mobilitat en transport públic a la comarca del Baix Empordà, així com propostes de millora del servei actual davant la propera licitació:

- 1. Realitzar un estudi exhaustiu de la situació actual del transport públic a tota la comarca:** és fonamental que es realitzi un estudi profund i detallat de les necessitats de mobilitat a tota la comarca, que inclogui les característiques de la població, els fluxos de desplaçaments i les infraestructures existents. Així es podrà dissenyar un sistema de transport a mida de les necessitats concretes de la comarca, garantint que els serveis siguin eficients i accessibles per a tota la població.
- 2. Davant la proximitat en la nova licitació del servei de transport públic al Baix Empordà, incrementar la cobertura territorial i crear una xarxa de transport públic integrada:** garantir que tots els municipis, tots, fins i tot els nuclis petits, tinguin connexions regulars amb el sistema de transport públic, establint noves línies i ampliant les existents. Fomentar la col·laboració entre els diferents operadors de transport per crear una xarxa integrada que permeti als usuaris desplaçar-se amb facilitat d'un municipi a un altre, utilitzant una sola tarifa o un sistema de transbord.
- 3. Millorar la freqüència i adaptar els horaris:** revisar i ajustar els horaris dels transports públics perquè s'adaptin millor a les necessitats de la població, especialment en hores punta, caps de setmana i festius. Cal garantir que els serveis siguin disponibles durant tot el dia i en els moments de major demanda.
- 4. Que la Generalitat de Catalunya prioritzi el Baix Empordà per integrar-se a l'ATM (Autoritat del Transport Metropolità).** Alguns dels principals avantatges:
 - 1. Comoditat per als usuaris:** amb la integració tarifària es poden utilitzar diferents mitjans de transport (metro, autobusos, tramvia, etc.) amb un sol títol de viatge, sense haver de comprar bitllets separats per a cada tipus de transport. Això fa que els desplaçaments siguin més fàcils i ràpids.
 - 2. Estalvi econòmic:** els viatgers poden beneficiar-se de descomptes per fer transbordaments o per utilitzar el transport de manera regular. L'ATM ofereix diverses tarifes integrades, com el bitllet T-10, T-50/30 o el T-Mes, que permeten una major flexibilitat i estalvi en comparació amb l'adquisició de bitllets individuals.
 - 3. Promoció de la sostenibilitat:** la integració tarifària fomenta l'ús del transport públic en lloc de l'ús del cotxe privat, fet que ajuda a reduir la contaminació i la congestió del trànsit a la ciutat.

4. **Major coordinació entre operadors:** la integració implica una millor coordinació entre els diferents operadors de transport, per garantir que les línies i horaris estiguin més ben sincronitzats per facilitar els transbordaments i reduir els temps d'espera.
En resum, la integració de l'ATM millora l'eficiència del sistema de transport públic, fa que sigui més accessible, còmode i econòmic per als usuaris, alhora que fomenta una mobilitat més sostenible.
5. **Millorar les connexions amb les parades de tren més properes:** garantir que els horaris i les freqüències dels autobusos o altres mitjans de transport públic es coordinin amb els horaris dels trens per facilitar els transbordaments, especialment a les estacions de Caldes de Malavella i Flaçà, per evitar pèrdues de temps.
6. **Millorar la connexió amb l'aeroport de Girona:** establir una connexió més eficient entre els municipis del Baix Empordà i l'aeroport de Girona, amb serveis de transport públic directes i sincronitzats amb els horaris dels vols.
7. **Adaptar els horaris del transport públic a les necessitats educatives:** ajustar les freqüències i els horaris del transport públic perquè coincideixin amb els horaris escolars i universitaris, afavorint així l'accés dels estudiants a centres de formació professional, batxillerats específics i altres programes educatius.
8. **Millorar la flota de vehicles amb models més sostenibles:** davant la propera licitació del servei de transport públic al Baix Empordà, instar les empreses perquè renovin la flota de vehicles de transport públic per incorporar vehicles més respectuosos amb el medi ambient i eficients energèticament, millorant així tant la sostenibilitat com la comoditat dels usuaris.
9. **Augmentar el nombre de vehicles adaptats per a persones amb mobilitat reduïda:** garantir que els vehicles del transport públic siguin accessibles per a persones amb mobilitat reduïda, amb una flota de vehicles adaptats per cobrir aquesta necessitat.
10. **Fomentar l'ús del transport públic amb campanyes d'incentius per a diversos col·lectius, especialment per als joves:** incloure en la pròxima licitació de la Generalitat de Catalunya campanyes d'incentiu per al jovent, amb tarifes més econòmiques i abonaments especials per promoure l'ús del transport públic entre la joventut.
11. **Augmentar les freqüències dels serveis de transport públic durant els mercats setmanals:** augmentar la freqüència dels serveis de transport públic els dies de mercat setmanal per assegurar que els habitants de la comarca puguin desplaçar-se còmodament i de manera eficient per fer les seves compres i encàrrecs.
12. **Instal·lar marquesines i millorar la seguretat de les parades de transport públic:** instal·lar marquesines a les parades de transport públic, reubicar o fer segures especialment aquelles parades que es troben al voral de la carretera, per protegir els usuaris de les inclemències meteorològiques i garantir la seva seguretat. A més, cal assegurar que totes les parades disposin d'il·luminació suficient per garantir la seguretat dels usuaris, especialment durant les hores nocturnes.

Per tot això, es proposa al Ple l'adopció dels següents acords:

- Sol·licitar a la Generalitat de Catalunya i les autoritats competents que realitzin un estudi exhaustiu de les mancances actuals del sistema de transport públic al Baix Empordà.
- Instar el govern de la Generalitat i altres organismes competents perquè el Baix Empordà sigui integrat dins l'ATM de Girona, per afavorir la cohesió territorial i millorar la mobilitat dels seus habitants.
- Sol·licitar que es prenguin mesures per garantir l'accessibilitat de totes les parades de transport públic, així com també augmentar el nombre de vehicles adaptats per a persones amb mobilitat reduïda.

AJUNTAMENT DE SANTA CRISTINA D'ARO

- En la propera licitació, proposar la creació d'un pla de sensibilització i campanyes d'incentiu per fomentar l'ús del transport públic i contribuir a la millora del medi ambient.
- Millorar la connexió entre el Baix Empordà i l'aeroport de Girona amb serveis de transport públic directes i amb horaris més sincronitzats amb els vols.
- Promoure la coordinació dels horaris de transport públic amb les parades de tren més properes per facilitar el transbordament i millorar l'eficiència dels desplaçaments.
- Adaptar els horaris del transport públic a les necessitats dels estudiants.
- Millorar la flota de vehicles de transport públic amb models més respectuosos amb el medi ambient i eficients energèticament.
- Augmentar les freqüències dels serveis de transport públic durant els dies de mercat setmanal.
- Instal·lar marquesines i millorar la seguretat de les parades de transport públic, així com garantir-ne una bona il·luminació.
- Instar a la Generalitat de Catalunya a impulsar el desenvolupament d'una infraestructura ferroviària estratègica com és el tren tram a la comarca del Baix Empordà.

Aprovada per unanimitat